

m onografikoa

digitalizazioa

EUSKAL KULTUR ONDAREA
DIGITALIZATZEKO, BABESTEKO
ETA ZABALTZEKO PLAN
ZUZENTZAILEA

(L A B U R P E N A)

AURKIBIDEA

	Orr.
AURKEZPENA	1
FITXA SINOPTIKOA	2
I. HELBURUAK	4
II. EGITURA ETA METODOLOGIA	5
III. EDUKI NAGUSIAK	7
1. Ardatz estrategikoak	7
2. Jarduera-ildoak	7
3. Egutegia	18

AURKEZPENA

Dokumentu honek, Kulturaren Euskal Kontseilurako Ibermatikak 2005ean burututako *Euskal kultur ondarea digitalizatzeko, babesteko eta zabaltzeko Plan Zuzentzailea* lanaren laburpen sintetiko bat jasotzen du.

Plan Zuzentzaile hau sortzeko Kulturaren Euskal Planaren emaitzak kontuan hartu dira, batez ere ondare digitalaren barruan lan egiten dutenenak: museoak, liburutegiak eta artxiiboak eta industria kulturalen barruan kultura digitala.

Dokumentu osoa Lakuako Kulturaren Euskal Behatokiko bulegoetan kontsulta daiteke eta ondoko helbidean eska daiteke: kulturabehatokia@ej-gv.es

FITXA SINOPTIKOA (I)

DESKRIBAPENA	
Azterlanaren izenburua	Euskal kultur ondarea digitalizatzeko, babesteko eta zabaltzeko Plan Zuzentzailea
Burutu duen erakundea	Ibermática
Orrialde kopurua	83
Burutu zen urtea	2005
Inplikaturako sektorea(k)	Zeharkakoa
Aurrekariak	Kulturaren Euskal Planekoren lantaldeen proposamenak
Helburuak	<ul style="list-style-type: none"> • Kultur Ondare digitalaren garapena sustatzea • Ondare Digitalaren babesa ziurtatzea • Kultur Ondarearen hedapena erraztea
METODOLOGIA	
Ikerketa-metodologia	Kualitatiboa: abian jarri beharreko ekintza-lerroak, helburuak, egin beharreko ekintzak eta arrakastaren gakoak diren faktoreak deskribatzen dira.
EDUKI NAGUSIAK	
Egitura	<p>Sarreratik abiatuta, Planaren eremua eta hori garatzeko Metodologia azaltzen dira. Gero, atal hauetan banatzen da azterketa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helburu estrategikoak <p>Jarduera-ildoak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inbentarioa • Deskribapena • Ildoak-helburuak matrizea • Identifikaturako proiektuak <p>Plan Zuzentzailea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sarrera • Proiektuen fitxak • Egutegia <p>Azkenik, hasierako funtsezko proiektuak abian jartzeko kontuan hartu beharrekoak eta zehaztapenak sartu dira eranskinetan.</p>

FITXA SINOPTIKOA (II)

EDUKI NAGUSIAK	
Ikuspegia	<p>Diagnostikoa: gabezia handia dago euskal kultur ondarea babestuko duen formatu digital normalizatuari dagokionez.</p>
	<p>Jarduera-ildoak: hiru ildo estrategiko planteatu dira, zortzi ekintza-ildotan eta 28 proiektutan banatuta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EAeko ondare digitalaren eremuaren koordinazioa eta ekintzen gauzatzea sustatzea, horretarako behar diren erabaki-, kudeaketa- eta informazio-mekanismoak sortuz eta sustatuz • Ondare digitala gordetzeari eta horrako sarbideari dagokionez, administrazio publikoak garatu beharreko ereduak eta funtzioak definitzea • Dagokionean, arauak, estandarrak, irizpideak eta gomendio teknikoak moldatzea, garatzea eta egitea, ondare digitalaren eremuan erreferentziatzat balio dezaten • Euskal ondare digitalaren garapena sustatzea, interes orokorreko ekintza unibertsal gisa • Euskal kultur ondarea formatu digitalean sortzea sustatzea, alor guztietan • Euskal ondare digitalaren hedapena sustatzea, EAE barnean eta kanpoan, barne-kohesiorako eta kanpo-sustapenerako bitarteko gisa • Ondare digitalaren erakunde kudeatzaileei trebakuntza eta laguntza teknikoa ematea, haien zuzeneko jarduerarako eta hirugarrenekin duten harremanerako • Ondare digitalaren eremuko lege-esparruaren eta hori zuzen ezartzeko behar diren euskarrien garapena sustatzea
Baliabide bibliografikoak/ webgrafikoak	Ez dago halakorik jatorrizko dokumentuan
EMAITZEN ZABALKUNDEA	
Emaitzak jakinarazteko eta argitarazteko sistema/prozesua	Dokumentu osoa Lakuako Kulturaren Euskal Behatokiko bulegoetan kontsulta daiteke eta ondoko helbidean eska daiteke: kulturabehatokia@ej-gv.es

I. HELBURUAK

Izenburuan adierazten den bezala, azterlan honen **helburu nagusia** da kultur ondare digitalaren garapena sustatuko duen Plan Zuzentzailea diseinatzea, ondare horren babesa ziurtatzeko eta hedapena sustatzeko.

Azterlanak, unibertso digital partehartzailearen eskakizunak, Kulturaren Euskal Planaren proposamenak, zein artearen egoeraren azterketa, beste herrietan burutzen ari diren jarrera hartze eta jokaerak kontutan harturik, zortzi jarduera-ildotan gauzatzen diren hiru helburu estrategiko proposatzen ditu. Era berean, jarduera-ildo horiek zenbait proiektu edo eta programetan gauzatzen dira.

Dokumentu honek duen izaera berritzailea berriro gogorarazteak garrantzi handia du, mundu osoan zehar oso herri gutxik esparru publikotik ondare digitalaren gaiari ekin diotelako, oso gai zabala eta korapilatsua da eta.

Dokumentu honek duen izaera berritzailea berriro gogorarazteak garrantzi handia du, mundu osoan zehar oso herri gutxik esparru publikotik ondare digitalaren gaiari ekin diotelako, oso gai zabala eta korapilatsua da eta

II. EGITURA ETA METODOLOGIA

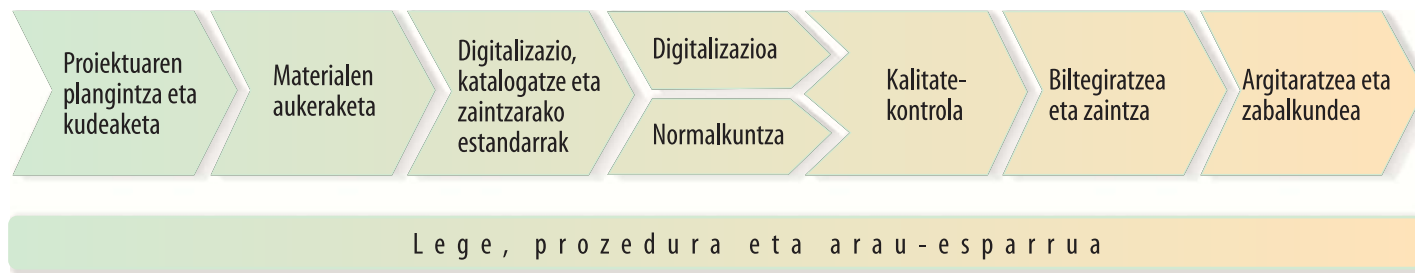
Honako aurkibide honek Plan Zuzentzailearen egitura azaltzen du:

1. Sarrera
2. Plan-eremua
3. Garapenaren metodologia
4. Helburu estrategikoak
5. Jarduera-ildoak
 - Inbentarioa
 - Deskribapena
 - Ildo-helburuen matrizea
 - Identifikatutako proiektuak
6. Plan Zuzentzailea
 - Sarrera
 - Proiektuen fitxak
 - Egutegia

I Eranskina. Hasierako iritziak

II Eranskina. Hasierako proiektu nagusien zehaztasuna

Bere garapen metodologiari dagokionez, ondare digitalaren prozesua hurrengo azpiprozesuek osatuko lukete:

Irudi hau prozesuaren ikuspuntu orokorra izan dezagun oso garrantzitsua da eta edozein ekimen multzo hauetariko bata edo bestean kokatu behar da

Irudi hau prozesuaren ikuspuntu orokorra izan dezagun oso garrantzitsua da eta edozein ekimen multzo haue-
tariko bata edo bestean kokatu behar da. Prozesuaren irudi global honek Plan Zuzentzaileak digitalizazio fasean
ez ezik, ondare digitala osatzen duten beste fasetan ere arreta jarriko duela esan nahi du.

**Prozesuaren irudi global honek
Plan Zuzentzaileak digitalizazio
fasean ez ezik, ondare digitala
osatzen duten beste fasetan ere
arreta jarriko duela esan nahi du**

III. EDUKI NAGUSIAK

1. ARDATZ ESTRATEGIKOAK

Eusko Jaurlaritzak Plan Zuzentzaile honetan markatu behar duen helmuga hurrengo **hiru helburuetan edo ardatz estrategikoetan** laburtzen da:

- **Kultur ondare digitalaren garapena bultzatzea**
- **Ondare digitalaren babes a finkatzea**
- **Ondare digitalaren zabalkunde erraztea**

2. JARDUERA-ILDOAK

Helburuak lortzeko, Eusko Jaurlaritzak honako jarduer a-ildo hauek martxan jarri behar ditu, aldi berean, jarduer a-ildo hauek, Plan Zuzentzailearen garapena bultzatuko duten proiektuetan gauzatzen direlarik.

1. Jarduera-ildo a: E.A.E.-ko ondare digitalaren eremuan, **jardueren koordinazio a eta egite a bultzatzea**, horretarako beharrezkoak diren erabaki-, kudeaketa- eta informazio-mekanismoak sortuz eta sustatuz.

Jarduer a honen helburu a **erakundeen arteko lankidetzarako eremu bat** sortzea da. Alde batetik, Plan Zuzentzaile a gauzatzeaz arduratuko da; bestal detik, ondare digitalaren jabetze, babes eta zabalkunde kulturalarekin zerikusia duten erakunde publiko eta pribatuen arteko lankidetz a bultzatuko du.

Gaur egun, eskarmentu handiko erakundeak aurki ditzakegu, eta horren ondorioz formatu digitalean informazio a ugari gordetzen dutenak. Baina, hau gertatzen den bitartean, beste erakunde batzuk ez dira oraindik arlo honetan lan egiten hasi.

Bestalde, organo teknikoak sortzeko premia nabaria da. Organo hauek osatzeko eremu digitalean haien lanagatik ezagunak diren profesionalak hartuko dira. Adituen batzar hauen helburuak oso desberdinak izango dira: batzuek informazio a trukatzeko eta eztabaidatzeko foro bat antolatuko duten bitartean, beste batzuek eredutzat hartuko diren dokumentuak garatu eta gainbegiratuko dituzte. Dena dela, batzar guztien ezaugarriak honako hauek izango dira: objektibitatea eta iraunkortasuna. Hasieran proposatzen diren gaiak hauek dira:

- Digitalizazio a (nahiz jatorrizko testuak, nahiz soinudunak, grafikoak edo ikus-entzunezkoak)

Jarduer a honen helburu a erakundeen arteko lankidetzarako eremu bat sortzea da. Alde batetik, Plan Zuzentzaile a gauzatzeaz arduratuko da; bestal detik, ondare digitalaren jabetze, babes eta zabalkunde kulturalarekin zerikusia duten erakunde publiko eta pribatuen arteko lankidetz a bultzatuko du

- Katalogazio digitala
- Jatorri digitaleko aktiboen eta erregistroen kudeaketa
- Zaintze eta babes digitala eta sartzeko bideak
- Zabalkundea-Internet, ondare digitala erabilia

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: Plan Zuzentzailea kudeatzeko erakundeen arteko mahai bat ezartzea

Mahai honek digitalizazio-, kudeaketa- eta babes-eremuan sortzen diren lanak hartu behar ditu. Mahai hau sortzean, ondare digitaleko tekniko espezialista bat ere izendatuko da.

Arrakasta lortzeko gakoak: planaren arkitektura eginkorra eta bizia diseinatzea eta aurrekontuak kudeatzea oinarrizko lanak izango dira. Erakundeen dirulaguntza eta mezenasgoa (Google) aztertu beharko dira.

Proiektua: Lan-taldeak eta erakundeen arteko foroak martxan jartzea

Gaiak eta gai bakoitzaren koordinatzailea identifikatzea eta komunikabideei aurkeztea. Lan-taldeak sortuko dira oso gutxi garatu diren ondare digitalaren aldeak iker ditzaten.

Arrakasta lortzeko gakoak: lan taldeei dagokienez, gai konkretuetatik hastea eta burutu ahal diren helburuak planteatzea gomendatzen da. Munduko beste talde batzuekin harremanetan egotea oso garrantzitsua da.

Proiektua: Beste erakundeekin ondare digitalean trukea eta lankidetzaren lortzeko akordioak bultzatzea

Honen helburuak honako hauek dira: arrakasta lortu duten esperientziak ezagutzea eta interes handiko programetan parte hartzea.

Arrakasta lortzeko gakoak: beste erakundeekin lortzen den lankidetzari dagokionez, honako gauza hauek garrantzi handia dute: erakundeei lehentasuna emateak, lankidetzarako eta trukerako arloak zehazteak eta egokiena den parte hartzeko bidea aukeratzeak.

Proiektua: Estatuko eta Europako programen finantzazioa lortzea

Existitzen diren finantzatzeko bide guztiak aprobeztatzeak garrantzi handia du, batez ere Europako mailan.

Organo teknikoak sortzeko premia nabaria da. Organo hauek osatzeko eremu digitalean haien lanagatik ezagunak diren profesionalak hartuko dira

Arrakasta lortzeko gakoak: unibertso digitalaren agenteen eta beste erakunde batzuen esperimentuak eta praktikak ezagutzea interesgarria izango litzateke.

Proiektua: Plan Zuzentzaileari buruzko webgune bat sortzea

Webgune hau lan egiteko, zabaltzeko eta komunikatzeko erabiliko da.

Arrakasta lortzeko gakoak: webgunearen helburua erabiltzaileentzako informazioa trukatzeko dauden aukera biziak, errazak eta azkarrak zabaltzen dituen inguru digital abangoardista izatea da.

2. Jarduera-ildoak: Administrazio publikoek ondare digitalaren babesaren eta sarreraren eremuan burutu behar dituzten **ereduak eta lanak definitzea.**

Dударik gabe, unibertso digitaleko agenteentzat alderdirik larrienetariko bat babes da. Gainera, hauen aburuz administrazio publikoak arazo horretaz arduratu behar du, baina honek suposatzen du errekurtsu ekonomiko, tekniko eta material asko behar direla, baita ezagupen espezifikoa ere. Hau dela eta, kasurik onenean, aipatutako ekintzak azpikontratatzeko dituzte, baina beste batzuetan, errekurtsuen ezagatik, eginkizunak haiek gauzatzeko dituzte eta egoera ezagutu gabe erabakiak hartzen dituzte. Unibertso digitaleko kudeatzaile asko egoera honen jakitun dira. Horren ondorioz, eskakizun batzuk egin dituzte; adibidez, lan bereziak egiteko eta aldi berean errekurtsu ekonomikoak aurrezteko erakunde zentral bat sortzea eskatu dute.

Identifikatutako proiektuak eta arrakasta lortzeko gakoak

Proiektua: Ondare digitala biltzeko eta babesteko eremua ezartzea

Epe luzera aktibo digitalak babesteko asmoz. Eremu honetan teknologia, estandarrik, euskarri fisikoak, aplikatu behar diren arauak, bideragarritasuna... erabakiko dira.

Arrakasta lortzeko gakoak: proiektu hau hartuko diren aukeraketara moldatuko da. Funtzionamenduereduak esango ditu agente guztien eginkizunak. Borondateko gordagailuan oinarritutako babes-ereduarekin hasia gomendatzen da. Politikoaren eta erakundearen arteko adostasuna eta partekatutako finantziarioa.

Proiektua: Web babes-politika martxan jartzea

Web babes-politika zehaztean eta ezartzean datza, babes digitala lortzeko asmoz.

Dударik gabe, unibertso digitaleko agenteentzat alderdirik larrienetariko bat babes da. Gainera, hauen aburuz administrazio publikoak arazo horretaz arduratu behar du

Arrakasta lortzeko gakoak: ondare gisako babespenaren agindua sustatzen duen arautegien garapen azkarra behar da.

Proiektua: Ondare digitalerako sartzeko eta zabaltzeko eredia ezartzea

Horretarako gauza batzuk zehaztu behar dira, esate baterako: eredia, arkitektura, teknologia, estandarrak, arauak, negozio-ereduak...

Arrakasta lortzeko gakoak: sartzeko eta zabaltzeko eredia eta aplikazio egokien garapena babeserako azpiegitura teknologikoarekin ez ezik, ondarearen garapenarekin lotuta dauden proiektuekin (aktibo digitalen erregistroa sortzearekin eta memoria digitalarekin batez ere) ere koordinatu behar izango da.

3. Jarduera-ildoak: Ondare digitalaren eremuan eredutzat hartu beharreko **ildoak**, estandarrak, iritziak eta gomendio teknikoak egokitzea, burutzea eta **sortzea**.

Ondare digitalaren eremuan eredutzat hartzeko ildoak, estandarrak, iritziak eta gomendio teknikoak izatea da gehien eskatzen den beharretako bat bai EAEn, bai mundu osoan, iritziak homogeneizatzen direnez gero, erabiltzeko eta zabaltzeko sinplifikazioa lortzen delako.

Esate baterako:

- Digitalizazio-prozesu normalizatua garatzeko arauak (laguntzak, zerbitzu publikoak... lortzeko)
- Digitalizatu edo babestu behar diren aktiboak aukeratzeko irizpideak
- Digitalizazio-estandar teknikoak (objektu digitalak sortzea, bai jatorrizkoak, bai kopiak)
- Katalogazio digitalerako irizpideen normalizazioa
- Kalitate-kontrol digitalari buruzko irizpideak
- Ondare digitala babesteko arauak eta politikak
- Interneten eta beste leku batzuetan ondare digitala babesteko arauak eta politikak

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: Digitalizatzeko estandar tekniko eta katalogazio digitalari buruzko gomendioak sortzea

Gomendioen gaineko dokumentu bat sortzean datza. Dokumentu honetan aktibo digitalak sortzeko eta katalogatzeko arauak eta estandar teknikoak biltzen dira. Halaber, EAEn ondare digitala kudeatzeko eredia izango da.

Ondare digitalaren eremuan eredutzat hartzeko ildoak, estandarrak, iritziak eta gomendio teknikoak izatea da gehien eskatzen den beharretako bat bai EAEn, bai mundu osoan

Arrakasta lortzeko gakoak: esperientzia eta informazio asko dagoenez gero, lehendabizi garrantzi handiko erakundeek egindako lana berrikustea gomendatzen da.

Proiektua: Ondarea digitalizatzeko gida sortzea

Minerva proiektua eredutzat hartuta, digitalizazio-proiektuetan jarraitu behar diren pausoak (planifikazioa, jarraipena, kalitate kontrola...) bilduko dira gida honetan.

Arrakasta lortzeko gakoak: 3. jarduera-ildoaren inguruan dauden dokumentu guztiek esaten dutena jarraituz, lan egiteko egitura eta metodologia sortzea funtsezko lana izango da, eta baita existitzen diren gidak aztertzea eta moldatzea ere (garrantzi handiko erakundeek editatuak: Minerva-k, IFLAK).

Proiektua: Azpikontratazio digitalerako gida sortzea

Gida hau oso dokumentu praktikoa izango da eta ondare digitala kudeatzen duten erakundeei hornitzaile teknologikoekiko harremanetan lagunduko die.

Arrakasta lortzeko gakoak: datuak biltzeko fitxak egiteaz gain, inbentarioa egingo dela komunikatzea gomendatzen da edozein enpresari sartzeko aukera emateko. Webgunean gida jartzea eta eguneratzea ezarritako aldizkakotasuna jarraituz.

Proiektua: Artxibo digitalak kudeatzeko eta babesteko jarraitu behar diren pausoei buruzko dokumentua sortzea

Gure inguruneko artxibo digitalak kudeatzeko berei buruzko oso ikerlan praktikoa egitean datza. Asmoa da aurkitutako praktika onen gaineko dekalogo batekin bukatzea.

Arrakasta lortzeko gakoak: erakunde adierazgarrien egiazko egoerari buruzko aurretiko ikerlana egitea gomendatzen da, lehentasunezko gaiei ekiteko eta ohizkoa diren arazoei erantzuteko.

Proiektua: EAEn babes digitalerako ildoei buruzko dokumentu bat sortzea

Gure inguruko artxibo digitalak kudeatzeko berei buruzko dokumentu erraza sortzean datza. Dokumentu honetan jarraitu behar diren pausoen gaineko dekalogo aurkituko dugu

Arrakasta lortzeko gakoak: EAEn babes digitalerako ildoei buruzko dokumentuaren helburua infor-

Eredutzat hartzeko ildoek, iritziak homogeneizatzen dituztenez gero, hauek erabiltzeko eta zabaltzeko garaian sinplifikazioa lortzen da

mazioa ematea da, baina publiko orokorrari ondare digitala babesteko politikari buruzko informazioa emango dio, eta parte hartzen duten erakundeei prozesu eta arau konkretuei buruzkoa.

4. Jarduera-ildoak: Euskal ondare digitala bultzatzea, interes handiko aktibo unibertsal bezala.

Jarduera honen helburu orokorra euskal ondare digitalak arlo eta jatorri (digitala eta ez digitala) desberdinetan dituen aberastasuna eta zabaltasuna zabaltzea da.

Lehentasunezko aktibo hauen artean hurrengoak aurkitzen ditugu: euskal gaiei buruzko antzinako prentsa (edo-zein hizkuntzatan), lehenengo testuak euskaraz, mundu osoan zehar ezagutzen diren bilduma bibliografikoak, dokumentu musikalak eta ikus-entzunezko bakarrak, dokumentu administratibo historikoak, argazkiak eta abar.

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: Euskal erregistro digitala sortzea. EAEn eragileak, proiektuak eta aktibo digitalak

Plan Zuzentzailearen ardatzik nagusia da. Eragile, proiektu eta aktibo digital guztien inbentario bat sortzean datza. Erabilgarritasun bikoitza planteatzen da:

- Barrukoa (Intranet) errekurtso ekonomikoak kontsultatzeko eta kudeatzeko (zer dagoen eta nork erregistratu duen ezagutzea posiblea izango da)
- Publikoa-irekia, eskura dauden funts digitalak eta non dauden ezagutzeko. Halaber, martxan dauden proiektuak ezagutu ahal izango ditugu

Proiektu honek bi lan garrantzitsuri erantzuten die:

- Beharrezkoa den informazio guztia biltzen den ikerlan bat sortzea
- Kanpoko eta barruko kudeaketa errazten duen sistema batean informazio hau guztia irauli

Arrakasta lortzeko gakoak: bi alderdi nagusi daude: erregistroaren datuen egitura definitzea eta datuak sartzeko eta azkar esplotatzeko egitura informatiko normalizatua definitzea. Egitura informatiko malgua eta datu-baseen formatu irekia diseinatzea oinarritzkoa da.

Inbentarioa bi fasetan egitea eraginkorra izango da, ondare digitala ugari eta ezaguna duten unibertsitate digitalerako agenteekin hasiko da eta gero betetzen joango da. Ezarriko diren arautegi, babes-eredu eta zabalkundearekin koordinatu behar dira.

Jarduera honen helburu orokorra euskal ondare digitalak arlo eta jatorri (digitala eta ez digitala) desberdinetan dituen aberastasuna eta zabaltasuna zabaltzea da

Proiektua: Euskal "Memoria Digitala" proiektuaren garapena

Hiru alderdi ditu: memoria hau, funtsak digitalizatzen, sistematikoki mantentzen duten agenteen koordinazioa; beste aktiboen jabeek digitalizatzeko emandako dirulaguntza; digital jatorriko dokumentuak..

- Prentsa **historikoa** (adibidez: Eskualdunak, Euzkadi)
- Antzinako aldizkarien bildumak
- Antzinako argazkien bildumak
- Antzinako planoen bildumak
- Dokumentu eta bilduma historiko soinudunak eta musikalak
- Ikus-entzunezko dokumentu eta bilduma historiko soinudunak eta musikalak
- Sakramentu-erregistroak (antzinako erregistro zibila)
- Notario-protokoloak, batez ere XIX. mendera arte
- Administrazio publikoaren aktak (tokikoa eta aldundikoa)
- Interes handiko familiako artxibo pribatuak, batez ere tokiko eremuan (hiri batzuetako garrantzi historikoa duten familiak)
- Orokorrean, garrantzi handiko bilduma monografikoak (artxiboak edo liburutegiak) haien balore testualengatik, linguistikoengatik eta kulturalengatik (adibidez Urquijo, Lacombe, Bonaparte eta abar)
- Digital jatorriko edota digitalizaturiko beste dokumentu eta elementuen bilduma

Arrakasta lortzeko gakoak: erakundeen arteko koordinazioa eta digitalizazio-programaren arkitektura egokia oinarritzeko dira. Dirulaguntzaren programan ezarriko diren ondorioak eta baldintzak ikasteak garrantzi handia izango du (eskatzen den estandarizazioa, eduki digitalizatuen geroko zabalkundea), dirulaguntza horien zenbatekoa ezin da ahaztu..

Proiektua: Artxibo administratibo digitalak

Plan Zuzentzaile honen parte-hartzaileek estrategia komun bat diseinatu behar dute esperientziak trukatzeko eta lan-talde bat sortzeko. Horrela euskarri digitalean dagoen dokumentazioa bizirik irtetea lortuko dute.

Arrakasta lortzeko gakoak: alde bakoitzaren aginpideak mugatzea (administrazio orokorra, artxiboen administrazioa, Plan Zuzentzailea).

Lehentasunezko aktibo hauen artean hurrengoak aurkitzen ditugu: euskal gaiei buruzko antzinako prentsa (edozein hizkuntzatan), lehenengo testuak euskaraz, mundu osoan zehar ezagutzen diren bilduma bibliografikoak, dokumentu musikalak eta ikus-entzunezko bakarrak, dokumentu administratibo historikoak, argazkiak eta abar

Proiektua: Eduki digitalak normalizatzeko proiektua

Gomendio eta estandar digitala eta martxan jarri diren babes-politikak direla eta, definitutako parametroak betetzen ez dituzten aktiboen normalizazioa egin behar izango da. Edukiak berriro digitalizatuak eta katalogatuak izango dira.

Arrakasta lortzeko gakoak: normalizazio proiektua "Memoria Digitala" proiektuaren osagarria da. "Normalizatuak" bezala ezartzen diren estandarren eta ildoen menpe daude. Egoera hauek txikitzen uzten duten sistema teknologiko azkarrak hartzea beharrezkoa da.

5. Jarduera-ildoak: Formatu digitaleko euskal ondare kulturalaren sormena **bultzatzea**, eremu desberdinetan.

Enfasi berezia jarri behar da bi arlotan: berrikuntza kulturala eta ekoizpen kulturean euskararen agerpena.

Alderdi honek garrantzia du laguntza gutxi jasotzen duten interes komertzial txikiko sormen abanguardistekin zerikusia baitu.

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: Jatorri digitaleko euskal kulturaren erakustoki web-a sortzea

Jatorri digitaleko produktu kulturalak eta artistikoak sustatzeko eta zabaltzeko erakustoki web bat sortzean datza. Normalean, produktu hauek nahiz eta abangoardistak izan, sustapenerako dituzten aukerak oso mugatuak izan ohi dira

Arrakasta lortzeko gakoak: erakustoki hau nork, zer eta nola erabiliko den zehazteak garrantzi handia du, oso leku dinamikoa eta parte hartzekoa izatean datza.

Proiektua: Euskaraz jatorri digitaleko kulturaren sormena eta adierazpenerako laguntzen plana

Berriazko laguntzen bidez, euskal kultura euskarri digitalean sormena sustatzean eta zabaltzean datza.

Arrakasta lortzeko gakoak: hizkuntza politikaren ardura duten erakundeekin koordinazio estua mantentzea.

Proiektua: Jatorri digitaleko ekoizpen kulturalak, berritzaileak eta abangoardistak sortzeko sustapen eta laguntza

Proiektu hau, aipatutako ekoizpenak (euskarri digitaleko ekoizpen digitalak) sustatzeko laguntzak eta tresnak sortzean datza.

Euskal ondare kulturala formatu digitalean eremu desberdinetan sortzeak, bi arlotan enfasi berezia jartzea eskatzen du: berrikuntza kulturala eta ekoizpen kulturean euskararen agerpena

Arrakasta lortzeko gakoak: ekonomiaren bidez gain, beste bide batzuk ere irekitzea izan daiteke, adibidez museoetan aldi baterako erakusketak, gune espezializatuak...

6. Jarduera-ildoak: Euskal ondare digitalaren **zabalkundea bultzatzea**, bai EAE barruan, bai EAetik kanpo, barruko lotura eta kanpoko sustapena lortzeko.

Lehenengoak euskaldun eta diasporaren arteko kohesio-beharrean, gure ondare digitalaren barruko zabalkundean eta gure herentzia kulturalen jartzen du arreta. Bigarrena euskal idiosinkrasiaren kanpoko zabalkundean eta gure lurraldeko aberastasun kulturalen oinarritzen da.

Informazio eta telekomunikazio teknologien garapenak helmuga hau errazten du, Interneten bidez komunikatzeko nazioarteko plataforma bat eskainiz. Zalantzarik gabe, hau aprobeixatu behar dugu.

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: EAEn ondare digitala sustatzeko kanpaina bat diseinatzea

Kanpaina hau biztanleei eta erakunde pribatu eta publikoei zuzenduta dago. Hiru motatako helburuak ditu: sentsibilizatu, laguntzaile eta parte-hartzaileen gunea handitu eta errekurso ekonomikoak mugitu.

Arrakasta lortzeko gakoak: bai ondare honen baloreari, bai babesaren premia biztanleen parte-hartzea nabarmena gogoan hartzen da. Sortzaile asko biztanleak dira eta oso desberdinak diren erakundeetan daude.

Proiektua: Kultura digitalari buruzko lehenengo euskal kongresua antolatzea

Euskal ondare digitalaren agenteak eta sektore honen beste erakunde batzuk biltzen dituen ondare digitalari buruzko kongresu baten bidez, kultura digitala sustatzean datza. Helburuak honako hauek dira: interesa duten gaiak zabaltzea, praktika onak ezagutzea eta ondare digitala hobeto kudeatzeko kontaktuak egitea.

Arrakasta lortzeko gakoak: autofinantzatzea beharrezkoa izango litzakete. Horretarako laguntza eta izena emateagatik kobratzea erabil daitezke. Nazioarteko kongresu bat izan behar du, tratatuko den problematikari dimentsio zientifikoa emateko. Plan honekin batera dauden hiru bide iradokitzen dira: teoria bidezko hausnarketa, praktika onak eta proiektu konkretuak.

Batetik euskaldun eta diasporaren arteko kohesio-beharrean, gure ondare digitalaren barruko zabalkundean eta gure herentzia kulturalen jartzen du arreta. Bestetik euskal idiosinkrasiaren kanpoko zabalkundean eta gure lurraldeko aberastasun kulturalen oinarritzen da

7. Jarduera-ildoak: Ondare digitalaren erakunde gestoreei beraien lana betetzeko behar duten **prestakuntza** eta laguntza teknikoa erraztea.

Iritzi, arau eta estandarrekin lotuta, baina eraginkorragoa, ondare digitaleko profesionalen prestakuntza aurkitzen da. Profesional hauek, oso epe laburrean, digitalizazioarekin lotuta dauden teknologiek haien lana betetzeko gero eta garrantzi handiagoa dutela ikusi dute.

Hori dela eta, eskakizun hauek zehaztea eta erakundeetatik eskakizun hauei erantzuna koordinatzea eta antolatzea pentsatu da. Gainera, profesional guztiei prestakuntza jarraitzeko aukera emateaz gain, sektore honetako langileen ahalmena hobetu behar du.

Prestakuntza honen gaiak eta 3. jardueran aipatutakoak antzekoak izan litezke (ildoen burutzerako adibideak ikusi).

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: Ondare digitala kudeatzen duten erakunde txikiek (udaletxe txikiek, liburutegi txikiek...) beharrezkoak diren azpiegiturak eta teknologiak bultzatzea

Ondare digitala kudeatzen duten agenteek, baita txikiek ere, haien lana betetzeko behar duten teknologia gertu edukitzean datza

Arrakasta lortzeko gakoak: eskualde bakoitzeko beharrak biltzen dituen mapa bat sortzea funtsezkoa da, baita lentasunak eta egite epeak ezartzea ere.

Proiektua: Ondare digitalarekin zerikusia duten diziplina desberdinetako profesionalentzako prestakuntza diseinatzea

Ondare digitalaren kudeaketan inplikaturik dauden profesionalen artean dauden prestakuntza-beharrei erantzuna emateko ikastaroak eta jarduera hezigarriak egitean datza.

Arrakasta lortzeko gakoak: agente askori buruzko informazio kuantitatiboa ematen duten elkarte eta agintzen duten agenteen lankidetzaren beharrezkoa da eta baita prestakuntza iraunkorra izateko bideak sortzea ere.

Proiektua: Ondare digitalari buruzko eduki espezifikoak, bere alderdi desberdinetan, erlazionatuta dauden hezkuntza-adarretako irakasgaietan sartzeari

Lehenengo urratsak egiazko egoera ezagutzea eta epe ertainera estrategia bat diseinatzea dira.

Iritzi, arau eta estandarrekin lotuta, baina eraginkorragoa, ondare digitaleko profesionalen prestakuntza aurkitzen da. Profesional hauek, oso epe laburrean, digitalizazioarekin lotuta dauden teknologiek haien lana betetzeko gero eta garrantzi handiagoa dutela ikusi dute

Arrakasta lortzeko gakoak: proiektu honen gauzarik inportanteena honako hau da: profesional berriek dituzten behar digitalak ondo diagnostikatzea.

Proiektua: Kultura digitalaren esparruko enpresa eta erakundeen modernizazio teknologikoa bultzatzea

Azpiegituren eraberritzea bultzatzean datza, kultura digitalaren esparruko enpresa eta erakundeek beraien jarduera aurrera eramateko baliabide teknologiko egokiak izan ditzaten.

Arrakasta lortzeko gakoak: proiektuko alorrik garrantzitsuena, arkitektura teknikoaren oinarritzko ezau-garrien definizioa eta ondorengo banaketa eta laguntzei lehentasuna ematea da.

8. Jarduera-ildoak: Ondare digitalaren eremuan inguru legala bultzatzea.

Ikerlan honetan arauen zailtasunak (oso gai garrantzitsua eta herrialde batzuetan oraindik konpondu gabea) aipatzen hasi bada ere, alderdi arau-emaile eta juridikorik larrienak zehaztea helmugatzat hartzeak oso garrantzi handia du.

Horrela, beharrezkoak diren oinarriak pixkanaka ezarriko dira eta gainera, Plan Zuzentzaileak proposatutako erregimen juridikoak definituko dira.

Aldi berean, gai hauei buruzko informazioa emateko komunikabide bat irekitzea komenigarria da.

IDENTIFIKATUTAKO PROIEKTUAK ETA ARRAKASTA LORTZEKO GAKOAK

Proiektua: Aktibo digitalei aplikatzeko legezko arautegia lantzea

Oso ondo egituratuta dagoen arauen multzo bat garatzean datza, Planaren garapena jasateko eta ondare eta unibertso digitalaren kudeaketa ondo antolatzeko. Honi esker bere garapena, babesa eta zabalkundea bermatuko dira.

Arrakasta lortzeko gakoak: arauen garapena eskarmentuetan eta nazioarteko gomendioetan oinarritu behar da. Hobe da arazoaren alde bateko ikuspegia izatea, osoa tratatu ezin izatea baino. Azkeneko kalitatea garapen honen oinarriak ezartzen dituen diziplina arteko lan-taldearen menpe egongo da.

Proiektua: Ondare digitalarekin zerikusia duten alderdi administratibo, juridiko eta arau-emailei buruzko informazio eta aholkuak emateko kanal bat martxan jartzea

Komunikatzeko kanal bat ezartzean datza. Kanal honen bidez ondarearen kudeaketa eta plan honen alderdi desberdinen gaineko informazioa emango da. Plan Zuzentzailearen webguneko arlo espezializatu bat izango da, komunikabiderik garrantzitsuena izanez.

Ikerlan honetan arauen zailtasunak (oso gai garrantzitsua eta herrialde batzuetan oraindik konpondu gabea) aipatzen hasi bada ere, alderdi arau-emaile eta juridikorik larrienak zehaztea helmugatzat hartzeak oso garrantzi handia du. Horrela, beharrezkoak diren oinarriak pixkanaka ezarriko dira eta gainera, Plan Zuzentzaileak proposatutako erregimen juridikoak definituko dira

Arrakasta lortzeko gakoak: e-postari eta foro mugatuei lehentasuna ematea gomendatzen da. Zerbitzu hau finkatzen den neurrian, ohiko galdera eta erantzunen erregistro bat sortzea posible izango da. Gainera, informatzaileen perfila hobeto definitu ahal izango da, eskaintzen diren komunikazio-kanalak gehitzeko.

3. EGUTEGIA

Ibermatikak aurkeztutako jatorrizko Plan Zuzentzailean ikus dezakegun kronogramak Plan Zuzentzaile honetan definitutako jardueren barruan dauden proiektuak martxan jartzeko plangintza biltzen du. Plangintza honek 4 urte eta 3 edo 4 hilabete iraungo du, hiruhilekoetan zatituta; 2005eko irailean hasiko da eta 2009ko abenduan bukatuko da

Halaber, proiektu hauen balioespen ekonomikoa ere aurki dezakegu.

Ibermatikak aurkeztutako jatorrizko Plan Zuzentzailean ikus dezakegun kronogramak Plan Zuzentzaile honetan definitutako jardueren barruan dauden proiektuak martxan jartzeko plangintza biltzen du. Plangintza honek 4 urte eta 3 edo 4 hilabete iraungo du, hiruhilekoetan zatituta; 2005eko irailean hasiko da eta 2009ko abenduan bukatuko da

kulturabehatokia@ej-gv.es